

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2026/139
KARAR NO : 2026/160
KARAR TR : 13/04/2026

ÖZET: Davacının satın aldığı araca motor asi numarası de i tirilmi araç (change) olması nedeniyle el konulmasında, trafik tescil denetimleri yetersiz kalan davalı idarenin kusurlu oldu u ileri sürülerek, u ramılan zararın tazmini istemiyle açılan davanın, 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesi gözetilerek ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : B. D.
Vekili : Av. A. A.
Davalı : ç i leri Bakanlı ı
Vekili : Av. C. A. A.

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili, müvekkilinin 25/04/2017 tarihinde plakalı aracı satın aldığı daha sonra bu aracı R.K adlı ki iye sattı nı, satı sonrası Ankara Emniyet Müdürlü ü Oto Hırsızlık Büro Amirli ince yapılan trafik çevirmesinde aranan araçlardan oldu undan bahisle, stanbul Anadolu 4. Sulh Ceza Hâkimli inin 15/06/2022 tarih ve D. .No:2022/4351 sayılı kararına istinaden 09/07/2022 tarihinde araca el konuldu unu; Emniyet Genel Müdürlü ü Ankara Kriminal Polis Laboratuvarı Müdürlü ünün 28/07/2022 tarihli inceleme raporunda, araç üzerinde sahtecilik yapıldı mın tespit edildi ini, satılan araç "change" araç oldu undan, kolluk tarafından kanun gere ince tamamen zapt altına alınmak suretiyle müvekkilinin hak etmedi i bir zarara u ratıldı nı, ayrıca aracın son kayıt maliki dava dı ı R.K. tarafından müvekkili aleyhine Ankara 46. Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan tazminat davasının aleyhine neticelendi ini; trafik tescil belgelerini ve araç ruhsatını düzenlemek ve bilgilerin güvenli ini temin etmenin davalının görevi dahilinde oldu unu, kayıtların gerçe e aykırı olması nedeniyle olu an zarardan davalının sorumlu oldu unu belirterek; davalının hizmet kusuru nedeniyle müvekkilinin u ramı oldu u ve R.K ile yapılan protokol neticesinde ödenen toplam 120.557,10 TL zararın, davalı idareye ba vuru tarihinden itibaren i leyecek faizi ile birlikte tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI A L K N B A VURU SÜREC

A. dari Yargıda

2. Ankara 6. dare Mahkemesi 24/04/2025 tarih ve E.2025/509, K.2025/666 sayılı kararı ile, plakalı aracın davacı adına trafik tescilinin Samsun ilinde yapıldı nı, yargı çevresi bakımından ba lı bulundu u Samsun dare Mahkemesinin davayı görmeye ve çözümlenmeye yetkili bulundu u gerekçesiyle, 2577 sayılı Kanun'un 15/1-a maddesi uyarınca davanın yetki yönünden reddine, dava dosyasının yetkili Samsun dare Mahkemesine gönderilmesine karar vermi tir.

3. Samsun 3. dare Mahkemesi 20/05/2025 tarih ve E.2025/503, K.2025/734 sayılı kararı ile, uyuşmazlığın görüşme ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2577 sayılı Adli Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-a maddesi gereğince görev yönünden reddine karar verilmemiştir, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, Kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibarıyla görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, bu Uyuşmazlık Mahkemesi olmak üzere idari yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesinde dir.

Bu durumda, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin iptal edilen kararı gözettildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin 2918 sayılı Kanun'un uygulanmasından kaynaklanan sorumluluk davalarını kapsadığı ve Kanun'un, trafik ile ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un uygulanmasından doğan sorumluluk davalarının görüşme ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Her ne kadar, dava konusu olayda davacının zararına sebebiyet veren eylemler, davadaki diğer hileli işlemleri ile idare yanıltılarak trafiğe tescilli araçlar için gerekli işlemlerin hukuka aykırı şekilde gerçekleştirilmesi sebebiyle, idare çalışanlarının kusurundan kaynaklanan ve idari hizmetin kötüleşmesi kapsamında değerlendirilebilecek nitelikte eylemler ise de; davaya konu zarardan doğan sorumluluğun 2918 sayılı Kanun'un ve bu Kanun'un uygulanmasına yönelik Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin araçların tesciline ilişkin hükümlerine aykırı hareket edilmesinden kaynaklandığı, 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinde de, madde ayrımı yapılmaksızın 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan sorumluluk davalarının adli yargı yerinde çözümleneceğinin açıkça belirtildiği; bu düzenlemenin, genel idare esaslarına ilişkin sorumluluk hükümlerini düzenleyen diğer kanunlara nazaran özel nitelikte olduğu ve bu nedenle idare ajanlarının eylemlerinden kaynaklansa dahi davaya konu uyuşmazlıkta öncelikli olarak uygulanması gerektiği kanaatine ulaşılmıştır.

Nitekim, benzer bir uyuşmazlıkta, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 07/10/2024 tarihli ve E:2024/429, K:2024/358 sayılı kararı da bu yöndedir..."

4. Davacı vekili, bu kez aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

5. Samsun 6. Asliye Hukuk Mahkemesi 10/02/2026 tarih ve E.2025/152 sayılı kararı ile, uyuşmazlığın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilmeye kadar ertelenmesine karar verilmemiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Somut olayda; davacının bedelini ödeyerek satın aldığı aracın, sahte trafik kayıtları oluşturularak kendisine satıldığını yapıldığı, söz konusu araç kanunlara uygun olarak, idare tarafından tutulan trafik tescil kayıtlarına güvenerek satın alındığı, davacı tarafından bir süre kullanıldıktan sonra dava dairesi tarafından 3. kişiye satıldığı, aracın satın alan 3. kişi R. K.

kullanımında iken change oldu undan bahisle araca el konuldu u, dava dı ı 3. ki i tarafından davacıya tazminat talebi ile açılan dava sonunda davacı tarafça tazminat ödenmesi nedeniyle zarara u radı ı ve zararının meydana gelmesinde davalı idarenin kusurlu oldu u ileri sürülerek tazminat istemiyle açılan davada, kamu hizmetini yürütmekle yükümlü kılınan davalı idarenin, kamu hizmetini yöntemine ve hukuk kurallarına uygun olarak yürütüp yürütmedi inin, dolayısıyla hukuki sorumlulu unun bulunup bulunmadı nın belirlenmesi gerekmektedir. Bu durumda, davalı idarenin hizmet kusuru ya da ba ka bir nedenle idarenin hukuki sorumlulu u bulunup bulunmadı nın yargısal denetimi, 2577 sayılı Kanun'un 2. maddesi uyarınca idari yargı yerlerine ait oldu undan açılan davanın dari Yargı yerinde görülmesi gerekti i (Uyu mazlık Mahkemesinin 2023/167-322 E.-K. Sayılı, 2021/824-2022/77 E.-K. sayılı, 2023/286-366 E.-K. sayılı kararı) sonucuna varılmakla..."

6. Samsun 6. Asliye Hukuk Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için adli yargı dava dosyası ekinde idari yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmi tir.

III. LG L HUKUK

A. Mevzuat

7. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Amaç" ba lıklı 1. maddesi öyledir:

"Bu Kanunun amacı, karayollarında, can ve mal güvenli i yönünden trafik düzenini sa lamak ve trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir."

8. 2918 sayılı Kanun'un "Kapsam" ba lıklı 2. maddesi öyledir:

"Bu Kanun, trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulu ları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalı ma usulleri ile di er hükümleri kapsar.

Bu Kanun, karayollarında uygulanır. Ancak aksine bir hüküm yoksa;

a) Karayolu dı ndaki alanlardan kamuya açık olanlar ile park, bahçe, park yeri, garaj, yolcu ve e ya terminali, servis ve akaryakıt istasyonlarında karayolu ta it trafi i için faydalanılan yerler ile,

b) Eri me kontrollü karayolunda ve para ödenerek yararlanılan karayollarının kamuya açık kesimlerinde ve belirli bir karayolunun ba lantısını sa layan deniz, göl ve akarsular üzerinde kamu hizmeti gören araçların, karayolu araçlarına ayrılan kısımlarında da,

Bu Kanun hükümleri uygulanır."

9. 2918 sayılı Kanun'un " ç i leri Bakanlı unın görev ve yetkileri" ba lıklı 5. maddesi öyledir:

"(Ba lı ı ile Birlikte De i ik: 6/12/2019-7196/39 md.)

a) Araçları, bu Kanuna göre araçlarda bulundurulması gerekli belge ve gereçleri, sürücüleri ve bunlara ait belgeleri, sürücülerin ve karayolunu kullanan di er ki ilerin kurallara uyup uymadı nı, trafik düzenlemelerinin ve çe itli tesislerin bu Kanun hükümlerine uygun olup olmadı nı denetlemek.

b) Duran ve akan trafi i düzenlemek ve yönetmek.

c) El koydu u trafik kazalarında trafik kaza tespit tutana ı düzenlemek.

d) Trafik suçu i leyenler hakkında tutanak düzenlemek, gerekli i lemleri yapmak ve takip etmek.

e) Trafik kazası neticesinde hastalanan veya yaralananların bakımlarını sa layacak

tedbirlerin süratle alınmasına yardımcı olmak ve yakınlarına haber vermek.

f) Araçların tescil i lemlerini yaparak belge ve plakalarını vermek.

g) Sürücülerin belgelerini vermek.

h) Ülke çapında ta itların ve sürücülerin sicillerini tutmak, bunlara ili kin teknik ve hukuki de i iklikleri i lemek, i lettirmek, istatistiksel bilgileri toplamak ve de erlendirmek.

i) Trafik kazalarının olu nedenleri ile ilgili tüm unsurları kapsayan istatistik verileri ve bilgilerini toplamak, de erlendirmek, sonuçlarına göre gereken önlemlerin alınmasını sa lamak ve ilgili kurulu lara teklifte bulunmak.

j) Hasar tazminatı ödemelerini hızlandırmak amacıyla sigorta irketlerince istenecek gerekli bilgi ve belgeleri vermek.

k) Ayrıca bu Kanunla ve bu Kanuna göre çıkarılmış olan yönetmeliklerle verilen di er görevleri yapmak.

Sürücülere ait bilgilerde meydana gelebilecek de i iklikler ve araçlar üzerinde meydana gelebilecek teknik veya hukuki de i iklikler ile haciz, rehin, ihtiyati tedbir ve belge iptali gibi kısıtlayıcı erhlerin; elektronik ortamda tutulan siciller üzerine i lenmesi ve kaldırılması i lemleri, bu de i iklik veya erhlere karar veren yargı ve icra birimleri ile kamu kurum veya kurulu ları tarafından elektronik sistemle yapılabilir. Sürücü belgesi ve tescil i lemlerine esas te kil edecek bilgiler, çi leri Bakanlı ı tarafından ilgili kamu kurum veya kurulu larından elektronik sistemle temin edilebilir veya kanunlardaki istisnalar hariç olmak üzere bu amaçla sınırlı olarak payla ılabilir. Bu fıkraya ili kin usul ve esaslar yönetmelikte belirlenir.

Bu maddedeki görev, yetki ve sorumluluklara ait di er esaslar ile trafik kurulu larının, çalı ma ekil ve artları, görevlendirilecek personelin nitelikleri, seçimi, çalı ma usulleri, görev, yetki ve sorumluluklarına ait esaslar çi leri Bakanlıınca çıkarılacak yönetmelikte belirtilir."

10. 2918 sayılı Kanun'un "Tescil belgesi alma zorunlulu u" ba lıklı 19. maddesinin 1. fıkrası öyledir:

"Araç sahipleri araçlarını yönetmelikte belirtilen esaslara göre yetkili kurulu a tescil ettirmek ve tescil belgesi almak zorundadırlar. ..."

11. 2918 sayılı Kanun'un "Araçların satı , devir ve tescili ile bu i lemlerle ilgili yetki ve sorumluluk" ba lıklı 20. maddesinin ilgili kısımları öyledir:

"(De i ik: 18/1/1985 - KHK 245/7 md.; De i tirilerek kabul: 28/3/1985-3176/7 md.)

Tescil süreleri, satı ve devirler, noterlerin sorumlulu u ile ilgili esaslar unlardır:

a) Araç sahipleri,

1. (De i ik: 13/2/2011-6111/55 md.) Tescili zorunlu ve ilk tescili yapılacak olan araçların satın alma veya gümrükten çekme tarihinden itibaren üç ay içinde tescili için; bunların hurda durumuna gelmesi hâlinde ise bir ay içinde tescilin silinmesi için ilgili trafik tescil kurulu una veya Emniyet Genel Müdürlü ünün belirleyece i kamu kurum veya kurulu ları ile gerçek veya özel hukuk tüzel ki ilerine ba vurmak,

2. (De i ik: 2/4/1998 - 4358/3 md.) Tescilin yapılması veya silinmesi için vergi kimlik numarası ile yönetmelikte belirtilen bilgi ve belgeleri sa lamak, zorundadırlar.

b) Araçların giri i lemlerini yapan gümrük idareleri bu durumu 15 gün içinde araç sahiplerinin beyan ettikleri tescil kurulu una bildirmekle yükümlüdürler.

c) Tescil belgesi, aracın ba kasına satı veya devrine, hurdaya çıkarılmasına veya araçta, yönetmelikte belirtilen niteliklerin de i mesine kadar geçerli sayılır.

d) (De i ik: 24/12/2009-5942/1 md.) Tescil edilmi araçların her çe it satı ve devirleri, satı ve devri yapılacak araçtan dolayı motorlu ta itlar vergisi, gecikme faizi, gecikme zammı, vergi cezası ve trafik idari para cezası borcu bulunmadı unun tespit edilmesi

ve ta it üzerinde satı ve/veya devri kısıtlayıcı herhangi bir tedbir veya kayıt bulunmaması halinde, araç sahibi adına düzenlenmi tescil belgesi veya trafik tescil kayıtları esas alınarak noterler tarafından yapılır. Noterler tarafından yapılmayan her çe it satı ve devirler geçersizdir.

Satı ve devir i lemi, siciline i lenmek üzere üç i günü içerisinde ilgili trafik tescil kurulu u ile vergi dairesine bildirilir. Bu bildirimle birlikte alıcı adına trafik tescil i lemi gerçekleştirilmi sayılır. Satı ve devir tarihi itibariyle, 197 sayılı Motorlu Ta itlar Vergisi Kanunu hükümleri uyarınca eski malikin vergi mükellefiyeti sona erer, yeni malikin vergi mükellefiyeti ba lar.

Yapılan satı ve devir i lemi üzerine noterler tarafından yeni malik adına bir ay süreyle geçerli tescile ili kin geçici belge düzenlenir.

197 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinde yer alan sorumluluk hükümleri saklı kalmak kaydıyla, anılan maddede ve bu bentte yer alan isteme ve bildirmeleri elektronik ortamda yaptırmaya ve bu konuda yükümlülük getirmeye, elektronik bildirmelere ili kin usul ve esasları belirlemeye Gelir dairesi Ba kanlı ı ve Emniyet Genel Müdürlü ü yetkili olup, bu kurumlar satı , devir ve tescile ili kin i lemlerin gerçekleştirilmesi için gerekli elektronik veri akı nı sa larlar. Satı ve devir i lemlerini yapanlar, bu i lemler sırasında edindikleri bilgileri if a ettikleri takdirde Türk Ceza Kanununun 239 uncu maddesi uyarınca cezalandırılırlar.

Satı ve devir i lemlerinin bildiriminden itibaren bir aylık süre içerisinde ilgili trafik tescil kurulu u veya Emniyet Genel Müdürlü ünün uygun gördü ü kamu kurum veya kurulu ları tarafından yeni malik adına tescil belgesi düzenlenerek elden veya posta aracılı ıyla teslim edilir. Tescil belgesinin bir ay içerisinde teslim edilememesi halinde yeni malike sorumluluk yüklenemez.

(...)

Haciz, müsadere, zapt, buluntu, trafikten men gibi nedenlerle; icra müdürlükleri, vergi dairesi müdürlükleri, milli emlak müdürlükleri ile di er yetkili kamu kurum ve kurulu ları tarafından satı ı yapılan araçların satı tutana nın bir örne i aracın kayıtlı oldu u trafik tescil kurulu larına üç i günü içerisinde gönderilir. Aracı satın alanlar gerekli bilgi ve belgeleri sa layarak ilgili trafik tescil kurulu undan bir ay içerisinde adlarına tescil belgesi almak zorundadırlar. Alıcıların tescil belgesi almak için süresinde ba vurmamaları halinde bu araçları alıcıları adına re'sen kayıt ve tescil ettirmeye Emniyet Genel Müdürlü ü yetkilidir.

Bu bendin uygulanmasına ili kin usul ve esasları belirlemeye ç i leri ve Maliye Bakanlıkları yetkilidir.

..."

12. 2918 sayılı Kanun'un "Belge ve plaka vermeye yetkili kurulu lar" ba lıklı 22. maddesinin ilgili kısımları öyledir:

"(De i ik: 18/1/1985-KHK 245/8 md.; Aynen kabul: 28/3/1985-3176/8 md.)

Yönetmelikte gösterilen esaslara göre:

a) Askeri maksatlarla kullanılan Türk Silahlı Kuvvetlerine ait bütün araçlar ile çe itli anla malara göre askeri amaçla yurdumuzda bulunan kurulu lara ait araçların tescilleri Türk Silahlı Kuvvetlerince,

b) Raylı sistemle çalı an araçların tescilleri, kullanıldı ı yerlere göre ait oldu u kurulu larca,

c) makinesi türünden araçların tescilleri;

1. Kamu kurulu larına ait olanlar ilgili kurulu larınca,

2. (De i ik: 17/10/1996-4199/10 md.) Özel veya tüzelki ilere ait olanlardan; tarım kesiminde kullanılanlar ziraat odalarınca, tarım kesiminde kullanılanların dı nda kalan ve sanayi, bayındırlık ve di er kesimlerde kullanılanların tescilleri, üyesi oldukları ticaret, sanayi veya ticaret ve sanayi odalarınca,

d) Tarım kesiminde kullanılanlar hariç, 1 Trafik Komisyonlarından karar alınmak artı ile motorsuz taşıtlardan gerekli görülenlerin tescilleri belediyelerce,

e) (Mülga: 13/2/2011-6111/57 md.; Yeniden düzenleme: 2/1/2017-KHK-680/52 md.;

Aynen kabul: 1/2/2018-7072/51 md.) Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığına ait bütün araçların tescilleri Emniyet Genel Müdürlüğünce,

Yapılır, belge ve plakaları verilir.

(Ek fıkra: 13/2/2011-6111/57 md.) Birinci fıkrada sayılanlar dışında kalan bütün araçların tescilleri, araca ait belgelerin düzenlenmesi, ki iselle tirilmesi, ki iselle tirilen belgelerin basımı ve ilgililerine elden veya posta aracılığı ile teslimi işlemleri Emniyet Genel Müdürlüğü veya bağlı trafik tescil kurullarınca yapılır. Emniyet Genel Müdürlüğü; ilk tescili yapılacak araçların tesciline esas teşkil edecek işlemleri elektronik ortamda bilgi paylaşımı yoluyla yapmak üzere, elektronik ortamda olur turdu u bir ay süre ile geçerli tescile işlemin geçici belgeyi basmak ve araç sahibine vermek üzere kamu kurum veya kurulları ile gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerini yetkilendirebilir. Yetkilendirilen bu gerçek veya özel hukuk tüzel kişileri, yapacakları işlemleri aralarında düzenleyecekleri protokol çerçevesinde başka gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerine de yaptırabilirler. Araca ait ki iselle tirilen belgelerin basımı ve ilgililerine elden veya posta yoluyla teslimi, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen kamu kurum veya kurulları ile özel hukuk tüzel kişilerine de yaptırılabilir. Bu işlemlerin yapılmasına dair usûl ve esaslar yönetmelikte belirlenir.

..."

13. 2918 sayılı Kanun'un "Görevli ve Yetkili Mahkeme" başlıklı 110. maddesinin 1. fıkrası öyledir:

“(Değişiklik: 11/1/2011-6099/14 md.)

İleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kurulları olan araçların sebebiyet verdiği zararları işlemin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.”

14. 2918 sayılı Kanun'a dayanılarak çıkarılmış olan Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin 28. maddesinde “Araçların Tescil Mecburiyeti”; 29. maddesinde “Tescil Yetkili Kurulları, Tescil için Müracaat Etme ve Bildirme Mecburiyeti ile Süreleri”; 30. maddesinde “Tescil İşlemleri Müterek Hükümleri”; 31. maddesinde “Yeni Kayıt”; 32. maddesinde “Tescil Belgesi ve Geçerliliği”; 33. maddesinde “Motorlu araç trafik belgesi ve geçerliliği”; “Tescile Dair Diğer İşlemler” üst başlıklı altındaki 36. maddesinde “Satı ve Devirler”; 37. maddesinde “Satı veya devir işlemi yapılan araçların tescil işlemleri”; 43. maddesinde “Çalınan araçlar hakkında yapılacak işlemler”; 44. maddesinde “Çalınan, kaybedilen, kullanılamaz hale gelen, bilgileri değişen belge ve plakalar” ile ilgili hususlar ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

15. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun “İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı” başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrası öyledir:

“1. (Değişiklik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (Mülga: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, ekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari işlem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (De i ik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz artla ma ve sözleşmelerinden do an uyu mazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyu mazlıklara ili kin davalar."

B. Yargı Kararı

16. 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2. Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz ba vuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, u gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemi ve iptal istemini oy birli iyle reddetmi tir:

"... Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildi i üzere, tarihsel geli ime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmi ve idari uyu mazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danı tay yetkili kılınmı tir. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyu mazlı in çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulundu unu söylemek olanaklı de ildir. Ancak, idari yargının denetimine ba lı olması gereken idari bir uyu mazlı in çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. tiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker ki i ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ili kin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülece ini öngörmektedir. tiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildi i gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizli i giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sa lanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldı ı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındı ı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görülece i yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik oldu u anla ılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu eridi üzerindeki araç trafi inden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdi i konusunda bir tartı ma bulunmamaktadır. dare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadı ı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı de ildir. tirazın reddi gerekir..." (26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

17. Uyu mazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Ba kanlı ında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram EN, Döndü Deniz B L R, Mahmut BALLI, Bilal ÇALI KAN ve Yüksel NAVDAR'ın katılımlarıyla yapılan 13/04/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, Asliye Hukuk Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, Mahkemece adli yargı dosyasının ekinde idari yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ından, görev uyu mazlı ının

esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

18. Raportör-Hâkim Arzu ÇET NDERE A I'nın, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTCÇ 'nin davada adli yargının, Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gere i görü ülüp dü ünüldü:

19. Dava, davacının satın aldı ı aracın motor asi numarası de i tirilmi araç (change) olması nedeniyle el konulmasında, trafik tescil denetimleri yetersiz kalan davalı idarenin kusurlu oldu u ileri sürülerek, u ranılan zararın tazmini istemiyle açılmış tır.

20. Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, Kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebilece ine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan do an tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadı na dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmi bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, ba ta Uyu mazlık Mahkemesi olmak üzere di er yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesinde dir.

21. Bu durumda, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin i aret edilen kararı gözetildi inde, bahsi geçen Kanun maddesinin 2918 sayılı Kanun'un uygulanmasından kaynaklanan sorumluluk davalarını kapsadı ı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulu ları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalı ma usullerini kapsadı ı, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un uygulanmasından do an sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli oldu u; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i sonucuna varılmış tır.

22. Her ne kadar, dava konusu olayda davacının zararına sebebiyet veren eylemler, dava dı ı ki ilerin hileli i lemleri ile idare yanıltılarak trafi e tescilleri için gerekli i lemlerin hukuka aykırı ekilde gerçekte tirilmesi sebebiyle, idare çalı anlarının kusurundan kaynaklanan ve idari hizmetin kötü i lemesi kapsamında de erlendirilebilecek nitelikte eylemler ise de; davaya konu zarardan do an sorumlulu un 2918 sayılı Kanun'un ve bu Kanun'un uygulanmasına yönelik Karayolları Trafik Yönetmeli i'nin araçların tesciline ili kin hükümlerine aykırı hareket edilmesinden kaynaklandı ı, 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinde de, madde ayırımı yapılmaksızın 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan sorumluluk davalarının adli yargı yerinde çözümlenece inin açıkça belirtildi i; bu düzenlemenin, genel idare esaslarına ili kin sorumluluk hükümlerini düzenleyen di er kanunlara nazaran özel nitelikte oldu u ve bu nedenle idare ajanlarının eylemlerinden kaynaklansa dahi davaya konu uyu mazlıkta öncelikli olarak uygulanması gerekti i kanaatine ula ılmış tır.

23. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Samsun 6. Asliye Hukuk Mahkemesinin 10/02/2026 tarih ve E.2025/152 sayılı ba vurusunun reddi gerekmi tır.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Samsun 6. Asliye Hukuk Mahkemesinin 10/02/2026 tarih ve E.2025/152 sayılı BA VURUSUNUN REDDİNE,

13/04/2026 tarihinde, Üyeler Bilal ÇALI KAN ve Yüksel NAVDAR'ın KARARI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Ba kan
Rıdvan
GÜLEÇ

Üye
Eyüp
SARICALAR

Üye
Bayram
EN

Üye
Döndü Deniz
B L R

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Bilal
ÇALI KAN

Üye
Yüksel
NAVDAR

KAR IOY

Uyu mazlık Mahkemesinin 15/02/2016 tarihli, E.2015/926, K.2016/50 sayılı kararındaki kar ı oy gerekçesinde belirtildi i gibi; "Uyu mazlık, davacıya ait araca, emniyet yetkililerince el konulması üzerine u ranıldı ı ileri sürülen maddi zararın yasal faizi ile birlikte tazmini isteminden" do mu tur.

Adli ve dari yargı yerlerince verilen görevsizlik kararları nedeniyle olu an olumsuz görev uyu mazlı ı üzerine sayın ço unluk görü ü do rultusunda "Uyu mazlı ın çözümünün 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesi gere ince adli yargının görev alanında bulundu u" gerekçesiyle adli yargının görevli oldu una karar verilmi tir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. maddesine 6099 sayılı Kanun'la eklenen 1. fıkra ile " leteni veya sahibi Devlet ve di er kamu kurulu ları olan araçların sebebiyet verdi i zararlara ili kin olanları dâhil, bu Kanun'dan do an sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır." hükmü getirilmi tir.

Eldeki uyu mazlık ise anılan Kanun hükmü kapsamında kalmamaktadır. Zira, 2918 sayılı Kanun'un 85. maddesinde açıkça belirtildi i üzere Kanun motorlu araçların i letilmesinden do an zararlar nedeniyle araç i letenin hukuki sorumlulu unu düzenlemektedir. Oysa ki somut uyu mazlıkta davacı, resmi senetle satın aldı ı araca emniyet yetkililerince el konulması sebebiyle u radı ı zararda davalı idarenin hizmet kusuru bulundu unu ileri sürmektedir.

Anayasa'nın 125. maddesinde; idarenin her türlü eylem ve i lemlerine kar ı yargı yolunun açık oldu u belirtildikten sonra, son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve i lemlerinden do an zararı ödemekle yükümlü oldu u kurala ba lanmı tir.

dare kural olarak yürüttü ü kamu hizmetiyle nedensellik ba ı kurulabilen zararları tazminle yükümlü olup; idari eylem ve/veya i lemlerden do an zararlar dare Hukuku kuralları çerçevesinde, hizmet kusuru veya kusursuz sorumluluk ilkeleri gere i tazmin edilmektedir.

darenin yürütmekle görevli oldu u bir hizmetin kurulu unda, düzenleni inde veya i leyi indeki nesnel nitelikli bozukluk, aksaklık veya bo luk olarak tanımlanabilen hizmet kusuru; hizmetin kötü i lemesi, geç i lemesi veya hiç i lememesi hallerinde gerçekleştirilmekte ve idarenin tazmin yükümlülü ünün do masına yol açmaktadır.

Davalı kamu tüzel ki ili i olup; kural olarak, i lem ve eylemleri idari nitelik ta ır. Somut olayda, bu davalının kanun ile kendilerine verilmi bulunan görevleri gere i gibi yerine getirmedikleri ileri sürülmü tür. Görevin hiç veya gere i gibi yerine getirilmemesi hizmet kusuru niteli indedir. dare'nin hizmet kusurundan do an zararlardan dolayı, dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesi gere ince dare'ye kar ı idari yargı yerinde tam yargı davası açılması gerekir.

Trafik tescil ve büro amirli i tarafından araç tesciline ili kin olarak yapılan i lemlerin idari nitelikte olup hiç yapılmaması, geç yapılması ya da gere i gibi yapılmadı ı hususunun idari yargı yerinin denetimine tabi bulunmasına göre 2577 sayılı .Y.U.K 2/1-b maddesinde sayılan dava çe itlerinden olan eldeki tam yargı davasında uyu mazlı ın çözümünde idari yargı görevlidir.

Bu gerekçelerle uyu mazlıkta Adli Yargıyı görevli kabul eden sayın ço unlu un görü üne katılmıyoruz.

Üye
Bilal ÇALI KAN

Üye
Yüksel NAVDAR

